

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Reģionālās attīstības komiteja

2009/2234(INI)

1.3.2010

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par ES reģionālās politikas ieguldījumu finanšu un ekonomikas krīzes
apkaršanā, īpaši atsaucoties uz 2. mērķi
(2009/2234(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referente: *Rodi Kratsa-Tsagaropoulou*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	7

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

**par ES reģionālās politikas ieguldījumu finanšu un ekonomikas krīzes apkarošanā, īpaši
atsaucoties uz 2. mērķi
(2009/2234(INI))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas darba dokumentu „Apspriešanās par topošo ES stratēģiju 2020. gadam” (COM(2009)0647),
- ņemot vērā Komisijas Sesto progresa ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju (COM(2009)0295),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Impulsi Eiropas atveseļošanai” (COM(2009)0114),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Kohēzijas politika: ieguldījums reālajā ekonomikā” (COM(2008)0876),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Jaunas prasmes jaunām darba vietām. Saskaņotu darba tirgus vajadzību un prasmju plānošana” (COM(2008)0868),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns” (COM(2008)0800),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „No finanšu krīzes augšupejai: Eiropas rīcības programma” (COM(2008)0706),
- ņemot vērā Padomes ieteikumu par atjauninātu 2009. gada redakciju dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm un par dalībvalstu nodarbinātības politiku īstenošanu (COM(2009)0034),
- ņemot vērā dalībvalstu 2009. gada stratēģiskos ziņojumus,
- ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999¹,
- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 11. marta priekšlikumu rezolūcijai par Kohēzijas politiku: ieguldījums reālajā ekonomikā²,
- ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu par Komisijas Sesto progresa ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju (COTER-IV-027),
- ņemot vērā Eiropas ekonomikas prognozes — 2009. gada rudens/Eiropas ekonomika 10/2009 — Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts,

¹ OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0124.

- ņemot vērā ceturkšņa ziņojumu par euro zonu — 8. sējums, Nr.4 (2009) — Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A7-0000/2010),
- A. tā kā laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam 2. mērķa jomas attiecās uz 15,2 % Eiropas iedzīvotāju (69,8 miljoni cilvēku) un viņi saņēma finansējumu 22,5 miljardu euro kopsummā (9,6 % no kopējiem līdzekļiem), tika izveidotas 730 000 „bruto” darba vietas un vairums rādītāju liecināja par augstiem izpildes līmeņiem (nodarbinātība, inovācija, pētniecība un izstrāde (R&D), cilvēku kapitāla noslodze, izglītība un apmācība, mūžizglītība), tomēr, no otras puses, citi rādītāji (ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI), produktivitāte) uzrādīja zemākus izpildes līmeņus nekā tie, kas konstatēti konverģences reģionos; un, kas attiecas uz IKP izaugsmi uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar vidējo rādītāju ES, attiecīgie reģioni ievērojami apsteidz (122 %) konverģences reģionus (59 %), tomēr šajā periodā konstatēts 4,4 % samazinājums;
- B. norādot, ka līdz ar 2006. gada reformu 2. mērķis tagad attiecas uz reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības palielināšanu 19 dalībvalstu 168 reģionos, t.i., ietver 314 miljonus iedzīvotāju, un kopējais finansējums ir 54,7 miljardi euro (nedaudz mazāk kā 16 % no kopējiem līdzekļiem), un jāmin, ka apmēram 74 % no šā daudzuma piešķirti zināšanu uzlabošanai un inovācijai (33,7 %) un vairāk un labākām darba vietām (40 %);
- C. tā kā, pamatojoties uz Komisijas jaunākajām prognozēm (2009.–2011. gads), situācija darba tirgū joprojām būs nelabvēlīga, bezdarba līmenis ES sasniegs 10,25 % un darba vietu skaits samazināsies par 2,25 % 2009. gadā un par 1,25 % 2010. gadā; pamatnozaru dati ES reģionos liecina, ka a) pieaug jaunu pasūtījumu skaits un uzticība, kā arī uzlabojas ES rūpniecības kopaina, lai gan ražošanas apjoms ir par 20 % zemāks nekā 2008. gada sākumā, b) joprojām samazinās darbība rūpniecības sektorā, c) MVU joprojām ir sarežģīti saņemt mikrokredītus/finansējumu;
- D. uzsverot, ka, pamatojoties uz dalībvalstu 2009. gada stratēģiskajiem ziņojumiem, dalībvalstis visai atšķirīgā veidā ir izmantojušas instrumentus, līdzekļus un metodes, lai īstenotu Komisijas ierosināto kohēzijas politiku nolūkā apkarot krīzi un palielināt faktiskos izdevumus (tādi pasākumi kā 100 % finansējuma izlietošana, darba programmu stratēģisko pamatnostādņu, virzienu un finansējuma izmaiņas un reaģēšana saistībā ar īstenošanas procedūru vienkāršošanu);
- E. uzsverot, ka kopš 2008. gada oktobra Komisija ir ierosinājusi vairākus pasākumus, kuru mērķis ir paātrināt kohēzijas politikas 2007.–2013. gadam programmu īstenošanu, lai mobilizētu visus tās resursus un līdzekļus nolūkā nekavējoties un efektīvi atbalstīt ekonomikas atveseļošanās centienus gan dalībvalstu, gan reģionālā mērogā;
- F. tā kā nolūkā palielināt ieguldījumus un vienkāršot kohēzijas politikas programmas, sniedzot ieteikumus dalībvalstīm un veicot normatīvus un nenormatīvus pasākumus, Komisija ir izstrādājusi stratēģiju, kurai ir šādi trīs virzieni: a) lielāka kohēzijas programmu elastība, b) vadības atbalsts reģioniem procesa sākumā un c) progresīvi ieguldījumi kohēzijas programmās; tā kā 2010. gadā no 64,3 miljardiem euro, kas piešķirti

nodarbinātībai un konkurētspējai, 49,4 miljardi euro ir paredzēti kohēzijai (par 2 % vairāk nekā 2009. gadā) un 14,9 miljardi euro atvēlēti konkurētspējai (par 7,9 % vairāk nekā 2009. gadā),

1. uzsver, ka saistībā ar globālo finanšu un ekonomikas krīzi un pašreizējo ekonomikas lejupslīdi ES reģionālā politika ir pamatinstruments, kas sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna realizācijā, ir lielākais Kopienas reālās ekonomikas ieguldījumu avots un ievērojami atbalsta valsts ieguldījumus, tostarp reģionālā un vietējā mērogā;
2. norāda, ka struktūrfondi ir ietekmīgs instruments, kas izstrādāts, lai palīdzētu reģioniem ekonomikas un sociālās jomas pārstrukturēšanā un sekmētu teritoriālo kohēziju, kā arī lai īstenotu Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu un jo īpaši — attīstītu konkurētspēju, atbalstot struktūrfondu sistemātisku un efektīvu izmantošanu;
3. ar gandarījumu norāda, ka periodā pirms ekonomiskās krīzes ir sasniegti labi rezultāti, par ko liecina gandrīz visi 2. mērķa reģionu rādītāji, proti, augsti izpildes līmeņi tādās jomās kā nodarbinātība, inovācija, pētniecība un izstrāde (R&D), cilvēku kapitāla noslodze, izglītība un apmācība, kā arī mūžizglītība, un aicina panākt šo salīdzinošo sasniegumu ilgtermiņā, nostiprinot 2. mērķa instrumentus;
4. dedzīgi atbalsta galvenās prioritātes ES stratēģijā 2020. gadam: jaunu izaugsmes avotu apzināšana, izmantojot digitālo ekonomiku, regulatīvās sistēmas uzlabošana, lai nostiprinātu teritoriālo kohēziju un izveidotu labākus konkurētspējas apstākļus, uzņēmējdarbība un inovācija visos reģionos, MVU attīstība un to izaugsmes iespēju atbalstīšana; aicina nostiprināt šos politikas virzienus saistībā ar gaidāmo ES stratēģijas 2020. gadam paplašināšanu;
5. atzīst, ka daudzu dalībvalstu milzīgo finanšu problēmu dēļ ievērojamu problēmu ir radījusi valstu līdzfinansējuma samazināšana programmām 2. mērķa jomā, un atbalsta Komisijas politiku attiecībā uz iespēju saņemt 100 % kompensāciju, ja dalībvalstis saistībā ar līdzfinansētiem projektiem iesniedz lūgumu atmaksāt savu valsts izdevumu daļu;
6. norāda, ka no ESF finansēto 117 darbības programmu kopskaitā 12 programmas pārorientētas (tās paredzētas Austrijai, Vācijai, Ungārijai, Īrijai, Latvijai, Lietuvai, Nīderlandei, Polijai, Portugālei un Apvienotajai Karalistei, kā arī divas programmas — Spānijai), lai risinātu konkrētas krīzes radītas vajadzības, un aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm izmantot šo programmu elastības iespēju, lai dalībvalstis pārorientētu savas darbības programmas nolūkā sniegt īstermiņa palīdzību konkrētām riska grupām un kategorijām;
7. pauž nožēlu, ka Komisijas Sestajā progresā ziņojumā par ekonomisko un sociālo kohēziju nav iekļauti konkrēti kvalitatīvie un kvantitatīvie dati par finanšu un ekonomikas krīzes īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi ES reģionos, īpaši attiecībā uz nozīmīgākajiem ekonomiskajiem un sociālajiem rādītājiem; tādēļ aicina Komisiju iesniegt īpašu ziņojumu/pētījumu par finanšu un ekonomikas krīzes sekām ES reģionos, jo īpaši 2. mērķa reģionos;

8. atzinīgi vērtē kohēzijas politikā paredzētos uzņēmumu atbalsta pasākumus (apmēram 55 miljardi euro laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam), vairums no kuriem attiecas uz inovācijas sekmēšanu un MVU modernizāciju, un uzskata, ka par ierosināto uzņēmumu atbalsta intervences pasākumu mērķi ir jānosaka uzņēmumu ilgtermiņa pārstrukturizācijas rezultāti, nevis jāveic ekonomikas dzīvotspējas glābšanas pasākumi, kas daudzos gadījumos nav savienojami ar valsts atbalsta politiku;
9. aicina Komisiju un dalībvalstis pastāvīgi uzraudzīt krīzes ietekmi dažādās strukturālās un attīstības jomās, kā arī uzraudzīt iespēju izmantošanu, ko nodrošina 2. mērķim paredzētie finansēšanas instrumenti, lai galvenokārt sekmētu konkurētspēju un nodarbinātību, lielāko uzmanību pievēršot uzņēmējdarbībai un MVU;
10. atzinīgi vērtē Komisijas politiku par a) tā perioda pagarināšanu, kura laikā ir tiesības saņemt finansējumu 2000.–2006. gada darbības programmām, lai maksimāli izmantotu visus kohēzijas politikai atvēlētos līdzekļus, b) administratīvo prasību, procedūru un programmu finanšu pārvaldības vienkāršošanu, vienlaikus joprojām nodrošinot vajadzīgo pārbaudi, lai atklātu jebkādas kļūdas vai krāpšanu;
11. atbalsta kohēzijas politikas 2009.–2013. gadam programmu iepriekšējas finansēšanas politiku, kas 2009. gadā nodrošināja tūlītēju likviditāti 6,25 miljardu euro apmērā ieguldījumiem saistībā ar finansēšanas programmu paketēm, kas apstiprinātas katrai dalībvalstij;
12. atbalsta Komisijas 2009. gadā ieviesto palīdzības politiku, kas paredzēta vērienīgiem reģionu projektiem (50 miljoni euro un lielāks finansējums), un aicina par vairāk nekā 25 % palielināt finansējumu, ko nodrošina *JASPERS* (Kopējā palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos), lai sagatavotu un strauji īstenotu vērienīgus projektus;
13. atbalsta ierosinātās īstenošanas noteikumu izmaiņas, kuru mērķis ir uzlabot struktūrfondu elastību un pielāgot tos ārkārtas ekonomiskās situācijas vajadzībām un nekavējoties īstenot kohēzijas politikas 455 programmas, jo īpaši attiecībā uz 2. mērķa programmām, vienlaikus joprojām ņemot vērā valstu un reģionālo iestāžu un pārvaldības struktūru vajadzību pielāgoties šai jaunajai situācijai;
14. aicina Komisiju izvērtēt Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akta rīcības plānu gadu pēc tā īstenošanas (2008. gada decembrī) galvenokārt attiecībā uz rezultātiem, kas gūti MVU konkurētspējas nostiprināšanā un piekļuvē finansējumam un apgrozāmajam kapitālam, inovatīvu uzņēmumu izveides veicināšanā, administratīvo šķēršļu samazināšanā utt.;
15. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.

PASKAIDROJUMS

Ievads

Saistībā ar globālo finanšu un ekonomikas krīzi un pašreizējo ekonomikas lejupslīdi Eiropā būtisku ieguldījumu Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna realizācijā sniedz ES reģionālā politika, kas ir lielākais Kopienas reālās ekonomikas ieguldījumu avots un ievērojami atbalsta valsts ieguldījumus, tostarp reģionālā un vietējā mērogā. Ņemot vērā, ka ES trūkst efektīvu ekonomikas koordinēšanas un līdzsvarotas izaugsmes mehānismu, izšķiroša nozīme ir kohēzijas politikai, ko īsteno ar struktūrfondu un citu pasākumu palīdzību.

Reģionālā politika ir ne tikai veids, kā nekavējoties mazināt krīzes nelabvēlīgo ietekmi uz ekonomiku un sociālo jomu, bet tā ir arī ilgtermiņa politika, lai izskaustu krīzes apstākļos pamanītās un radītās strukturālās problēmas, jo īpaši attiecībā uz konkurētspēju un nodarbinātību 2. mērķa dalībvalstīs. Šajā ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta darbībām, kuru mērķis ir nostiprināt Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna divus galvenos pīlārus, jo īpaši konkurētspējas pīlāru, sistemātiski un efektīvi izmantojot tiem atbilstīgās apropriācijas un līdzekļus.

Ekonomikas krīze un reģionālā konkurētspēja un nodarbinātība

2. mērķis bija un ir viens no nozīmīgākajiem kohēzijas politikas pīlāriem un šodien saistībā ar ekonomikas krīzes pārvarēšanu iegūst īpašu nozīmi, lai palielinātu Eiropas reģionu konkurētspēju un gatavību izaugsmei pēckrīzes periodā.

Laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam 2. mērķis, kas attiecas uz ekonomikas un sociālās jomas pārbūvi vāji attīstītos reģionos, bija paredzēts 15,2 % Eiropas iedzīvotāju (2. mērķa jomas aptvēra apmēram 69,8 miljonus cilvēku). Viņi saņēma finansējumu 22,5 miljardu euro kopsummā (9,6 % no visiem līdzekļiem), un aplēsts, ka tika izveidotas 730 000 bruto darba vietas.

Šie reģioni klasificējami kā a) rūpniecības rajoni (8,5 %), kuros nodarbinātības līmenis ir augstāks nekā vidēji Kopienā, rūpniecībā nodarbināto skaits lielāks nekā vidēji Kopienā un tas pastāvīgi samazinās, b) lauku rajoni (5,2 %), kuros iedzīvotāju blīvums ir mazāks kā 100 iedzīvotāji uz km², nodarbinātības līmenis lauksaimniecības sektorā ir divreiz lielāks nekā vidēji Kopienā, bezdarba līmenis ir lielāks nekā vidēji Kopienā un pastāvīgi samazinās iedzīvotāju skaits, c) pilsētu rajoni (1,9 %), kuros ilgstošā bezdarba līmenis ir lielāks nekā vidēji Kopienā, augsts nabadzības līmenis, sevišķi degradēta sociālā vide, augsts noziedzības līmenis un vāja izglītības sistēma, d) zvejniecības rajoni (0,3 %), e) jaukti rajoni (2,1 %).

Līdz ar 2006. gada reformu 2. mērķis tagad attiecas uz reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības palielināšanu 19 dalībvalstu 168 reģionos (sk. I pielikumu), t.i., ietver 314 miljonus iedzīvotāju un kopējais finansējums 2007.–2013. gadam ir 54,7 miljardi euro (gandrīz 16 % no kopējiem līdzekļiem). Tāpēc ir būtiski, lai 2. mērķis tiktu pilnībā apgūts un pilnā mērā sniegtu ieguldījumu mūsu tautsaimniecību atveseļošanas kopējās stratēģijas īstenošanā, kā arī konkurētspējas palielināšanā. Īpaši svarīgi, ka apmēram 73,7 % no šā līdzekļu daudzuma ir piešķirti a) zināšanu uzlabošanai un inovācijai (33,7 %) un b) vairāk un

labākām darba vietām (40 %). Procentuālā attiecība, kas atbilst 1. mērķa reģioniem, ir ievērojami zemāka, tikai 40 %, lai gan absolūto skaitļu izteiksmē tā ir būtiski lielāka, jo attiecīgo rajonu vajadzības ir augstākas (sk. II pielikumu).

Komisijas jaunākajā progresa ziņojumā par ekonomisko un sociālo kohēziju ietvertie dati liecina, ka periodā pirms ekonomikas krīzes par augstiem izpildes līmeņiem 2. mērķa reģionos liecina vairums rādītāju, tādi kā nodarbinātība, inovācija, pētniecība un izstrāde (R&D), cilvēku kapitāla noslodze, izglītība un apmācība, mūžizglītība, savukārt citi rādītāji, tādi kā ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI) un produktivitāte, augstākus izpildes līmeņus uzrāda konverģences reģionos (sk. III pielikumu).

Piemēram, pirms krīzes laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam IKP uz vienu iedzīvotāju attiecībā pret vidējo rādītāju ES kopumā pieauga par sešiem punktiem, ievietojot konverģences reģionus ES vidējā rādītāja četru procentu punktu robežās un sasniedzot 59 % līmeni, kas ir tuvāks minimālajai 75 % robežvērtībai, tomēr ievērojami atpaliek no tās. Lai arī konkurētspējas un nodarbinātības reģioni (2. mērķis) ievērojami apsteidz citus reģionus, sasniedzot 122 % līmeni, tomēr tajos konstatēta 4,4 % lejupslīde laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam. Milzīgais konverģences reģionu produktivitātes pieaugums ir galvenais iemesls, kādēļ ievērojami samazinājās IKP uz vienu iedzīvotāju rādītāju atšķirības (sk. IV pielikumu).

Sākot no 2000. gada, rūpniecības un pakalpojumu produktivitāte konverģences reģionos ir pieaugusi par 2 % gadā, kas ir divreiz vairāk nekā procentuālā attiecība 2. mērķa konkurētspējas un nodarbinātības reģionos. Šo pieaugumu sekmēja atbalsts izglītībai, labāka un plašāka IKT izmantošana un augsts ārvalstu tiešo ieguldījumu piesaistes līmenis. Vienlaikus starp reģioniem joprojām pastāv lielas atšķirības izglītības standartu jomā. Absolventu skaits 2. mērķa reģionos ir gandrīz par 9 % lielāks nekā konverģences reģionos. Turklāt konverģences reģionos ievērojami atpaliek arī līdzdalība mūžizglītībā, proti, 2. mērķa reģionos tā ir uz pusi lielāka.

Finanšu un ekonomikas krīze uzrāda Eiropas konverģences jomu vājās vietas un Eiropas reģionu strukturālās nepilnības, jo īpaši attiecībā uz konkurētspēju un nodarbinātību. Pamatojoties uz Komisijas jaunākajām prognozēm (2009.–2011. gads), situācija darba tirgū joprojām būs nelabvēlīga, sagaidāms, ka bezdarba līmenis ES sasniegs 10,25 %, un darba vietu skaits samazināsies par 2,25 % 2009. gadā un par 1,25 % 2010. gadā.

Krīze, skarot ekonomikas pamatnozares, ir arī izraisījusi šādas sekas pašreizējā periodā: a) pieaudzis jaunu pasūtījumu skaits un uzticība, kā arī panākts ES rūpniecības kopainas uzlabojums, kā rezultātā stabilizējusies rūpnieciskā ražošana, lai gan nav konstatēta ievērojama rūpniecības atveseļošanās, t.i., ražošanas apjoms ir par 20 % zemāks nekā 2008. gada sākumā (sk. IV pielikumu), b) joprojām samazinās darbība rūpniecības sektorā un c) MVU joprojām ir sarežģīti saņemt mikrokredītus/finansējumu.

Daudzu dalībvalstu lielās finanšu problēmas (liels valsts parāds, liels budžeta deficīts) arī ir bremsējošs faktors un apgrūtina dalībvalstu līdzfinansējuma piešķiršanu 2. mērķa programmām. Diemžēl šajā posmā nav pieejams kvalitatīvo un kvantitatīvie datu apkopojums par finanšu un ekonomikas krīzes īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi ES reģionos un nav izstrādāti nozīmīgākie ekonomiskie un sociālie rādītāji. Referente uzskata, ka Komisijai ir

jāiesniedz īpašs ziņojums/pētījums par finanšu un ekonomikas krīzes sekām ES reģionos, jo īpaši 2. mērķa reģionos, ņemot vērā krīzes sevišķi nelabvēlīgo ietekmi uz nodarbinātību un konkurētspēju.

Reģionālās politikas ieguldījums ekonomikas krīzes apkarošanā saistībā ar 2. mērķi

Kopš 2008. gada oktobra Komisija ir ierosinājusi vairākus pasākumus, kuru mērķis ir paātrināt kohēzijas politikas 2007.–2013. gadam programmu īstenošanu, lai mobilizētu visus tās resursus un līdzekļus nolūkā nekavējoties un efektīvi atbalstīt ekonomikas atveseļošanās centienus gan dalībvalstu, gan reģionālā mērogā. No kohēzijas politikai atvēlētajiem līdzekļiem uzņēmumu atbalstam ir piešķirti apmēram 55 miljardi euro (laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam), vairums no kuriem attiecas uz MVU inovācijas sekmēšanu. Daudzas no programmās ietvertajām darbībām paredzētas tūlītēju vajadzību apmierināšanai, lai risinātu pašreizējās ekonomiskās situācijas problēmas, un jo īpaši to mērķis ir pievērsties lieliem uzdevumiem, kurus uzņēmumiem izvirza reālā ekonomika, taču ierosinātie uzņēmumu atbalsta intervences pasākumi ir orientēti uz ilgtermiņa rezultātiem, kas jāgūst, risinot strukturālās problēmas, nevis jāveic ekonomikas dzīvotspējas glābšanas pasākumi, kas, iespējams, nav savienojami ar valsts atbalsta politiku.

Īpaši iedrošina tas, ka ES stratēģijas 2020. gadam galvenajās prioritātēs uzsvērtā vajadzība izmantot jaunus izaugsmes avotus, kas vienlaikus nodrošinās ES sociālo un teritoriālo kohēziju un uzlabos regulatīvo sistēmu, kura paredzēta teritoriālās kohēzijas nostiprināšanai. Jānorāda, ka teritoriālā kohēzija rada pievienoto vērtību konkurētspējas palielināšanā dažādās jomās un sekmē uzņēmējdarbībai labvēlīgāku apstākļu radīšanu, MVU izaugsmi un to salīdzinošo priekšrocību izmantošanu.

Konkrētu skaitļu izteiksmē — 2010. gadā no 64,3 miljardiem euro, kas piešķirti ilgtermiņai izaugsmei, 49,4 miljardi euro ir paredzēti kohēzijai (par 2 % vairāk nekā 2009. gadā) un 14,9 miljardi euro atvēlēti konkurētspējai (par 7,9 % vairāk nekā 2009. gadā) — (sk. V pielikumu). Viens no mērķiem saistībā ar MVU (mazo un vidējo uzņēmumu) konkurētspējas palielināšanu ir līdz 2013. gadam radīt 400 000 darba vietu (sk. VI pielikumu).

Vienlaikus ir jānostiprina Komisijas stratēģija ieguldījumu palielināšanai un kohēzijas politikas programmu vienkāršošanai, sniedzot ieteikumus dalībvalstīm un veicot normatīvus un nenormatīvus pasākumus. Referente atbalsta viedokli, ka par prioritāriem ir jānosaka šādi trīs politikas virzieni: a) lielāka kohēzijas programmu elastība, b) vadības visa veida atbalsts reģioniem procesa sākumā un c) progresīvi ieguldījumi saskaņā ar kohēzijas programmām.

Sākotnējais novērtējums, pamatojoties uz dalībvalstu 2009. gada stratēģiskajiem ziņojumiem, liecina, ka dalībvalstis visai atšķirīgā veidā ir izmantojušas instrumentus, līdzekļus un metodes, lai īstenotu Komisijas ierosināto kohēzijas politiku nolūkā apkarot krīzi un palielināt pašreizējos izdevumus, piemēram, attiecībā uz tādiem pasākumiem kā 100 % finansējuma izlietošana, reaģēšana saistībā ar darba programmu stratēģisko pamatnostādņu, virzienu un finansējuma izmaiņām un reaģēšana saistībā ar īstenošanas procedūru vienkāršošanu. Referente uzskata, ka pēc šā novērtējuma jāizdara noderīgi un uzticami secinājumi. Viņa uzskata, ka, lai gan reģionālā politika ir Kopienas politika, kuras mērķis ir, nevis ārkārtas situāciju novēršana, bet gan ilgtermiņa plānošana, sevišķi būtiski ir turpināt šīs stratēģiskās elastības pieejas īstenošanu, vienlaikus joprojām nodrošinot vajadzīgo pārbaudi, lai atklātu kļūdas vai krāpšanu. Piemēram, Komisijas politika par tā perioda

pagarināšanu, kura laikā ir tiesības saņemt finansējumu 2000.–2006. gada darbības programmām, vai par administratīvo prasību, procedūru un programmu finanšu pārvaldības vienkāršošanu sniedz būtisku ieguldījumu, lai varētu maksimāli izmantot visus kohēzijas politikas līdzekļus.

Vienlaikus jānorāda, ka kohēzijas politikas 2009.–2013. gadam programmu iepriekšējās finansēšanas politikai ir bijusi īslaicīga ietekme, jo līdz ar to 2009. gadā tika nodrošināta tūlītēja likviditāte 6,25 miljardu euro apmērā ieguldījumiem saistībā ar finansēšanas programmu paketēm, kas apstiprinātas katrai dalībvalstij. Turklāt, lai risinātu daudzu dalībvalstu milzīgo finanšu problēmu dēļ radīto valstu programmu līdzfinansējuma samazināšanas problēmu, kas skar arī 2. mērķa jomu, ir jāatbalsta Komisijas politika attiecībā uz iespēju saņemt 100 % kompensāciju pēc dalībvalstu lūguma, pat ja atsevišķas dalībvalstis šādu iespēju vērtē skeptiski, galvenokārt baidoties, ka tās nākotnē nespēs citiem projektiem piemērot 0 % finansēšanu, lai sasniegtu kontēšanas jomā vajadzīgo izlīdzināšanu un līdzsvaru.

Referente atbalsta Komisijas 2009. gadā ieviesto atbalsta politiku, kas paredzēta vērīenīgiem reģionu projektiem (50 miljoni euro un lielāks finansējums), un aicina par vairāk nekā 25 % palielināt finansējumu, ko nodrošina *JASPERS* (Kopējā palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos), lai sagatavotu un strauji īstenotu vērīenīgus projektus un paātrinātu maksājumu saņemšanu dalībvalstīs, jo īpaši attiecībā uz 2. mērķa programmām. Jāatbalsta arī ierosinātās īstenošanas noteikumu izmaiņas, kuru mērķis ir uzlabot struktūrfondu elastību un pielāgot tos ārkārtas ekonomisko apstākļu vajadzībām.

Visbeidzot, referente uzskata, ka kohēzijas politikai ir izšķiroša nozīme un ka tā ir jāturpina un jānostiprina visās jomās. Viņa uzskata, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš 2. mērķa jomām un attiecīgajām programmām, jo ir būtiski izcelt to salīdzinošās priekšrocības un iespējas un plašākā nozīmē — to ieguldījumu izaugsmē un nodarbinātībā. Referente arī uzskata, ka šā mērķa sasniegšanai ir jāmobilizē un jākoordinē visi līdzekļi un instrumenti.

Annex I

Regional Competitiveness and Employment	Lisbon Earmarking	Non earmarked	TOTAL
	Decided OPs	Decided OPs	
FR	8.090.730.610	2.167.334.886	10.258.065.496
DE	7.736.411.732	1.672.869.936	9.409.281.668
ES	6.098.907.229	2.382.419.048	8.481.326.277
UK	6.193.002.023	785.385.815	6.978.387.838
IT	5.065.123.109	1.259.766.998	6.324.890.107
HU	984.291.129	1.027.938.064	2.012.229.193
NL	1.320.593.128	339.409.609	1.660.002.737
SE	1.407.260.632	218.831.256	1.626.091.888
FI	1.375.965.515	220.000.529	1.595.966.044
BE	1.190.483.947	234.690.665	1.425.174.612

AT	934.061.242	93.250.375	1.027.311.617
PT	663.811.932	276.822.334	940.634.265
IE	600.862.370	149.862.372	750.724.742
GR	310.481.234	327.895.468	638.376.702
CY	314.511.444	297.923.548	612.434.992
DK	457.388.655	52.188.584	509.577.239
SK	343.259.311	111.631.178	454.890.489
CZ	329.286.599	88.636.114	417.922.713
LU	43.923.978	6.563.354	50.487.332
19	43.460.355.819	11.713.420.133	55.173.775.952

Source DG Regional Policy European Commission

Annex II

Regional Competitiveness and Employment	55.173.775.952	
Guideline : Attractive places to invest and work	10.243.530.661	18,6%
Broadband	338.138.119	0.6%
Culture and social	1.665.052.335	3.0%
Energy	1.818.186.998	3.3%
Environment	3.141.455.583	5.7%
Other Transport	1.906.550.931	3.5%
Rail	688.470.992	1.2%

Road	685.675.704	1.2%
Guideline : Improving knowledge and innovation for growth	18.601.025.961	33.7%
Entrepreneurship	2.771.128.582	5.0%
ICT for citizens and business	1.967.684.202	3.6%
Innovation and RTD	11.383.859.843	20.6%
Other investments in enterprise	2.478.353.334	4.5%
Guideline : More and better jobs	22.077.051.433	40%
Capacity Building	462.938.707	0.8%
Human Capital	8.003.626.074	14.5%
Labour Market	7.967.735.368	14.4%
Social Inclusion	5.642.751.284	10.2%
Guideline : Territorial Dimension	2.566.110.730	
Territorial Dimension	2.566.110.730	
Guideline : TA	1.686.057.166	
Technical assistance	1.686.057.166	

Source DG Regional Policy European Commission

Annex III

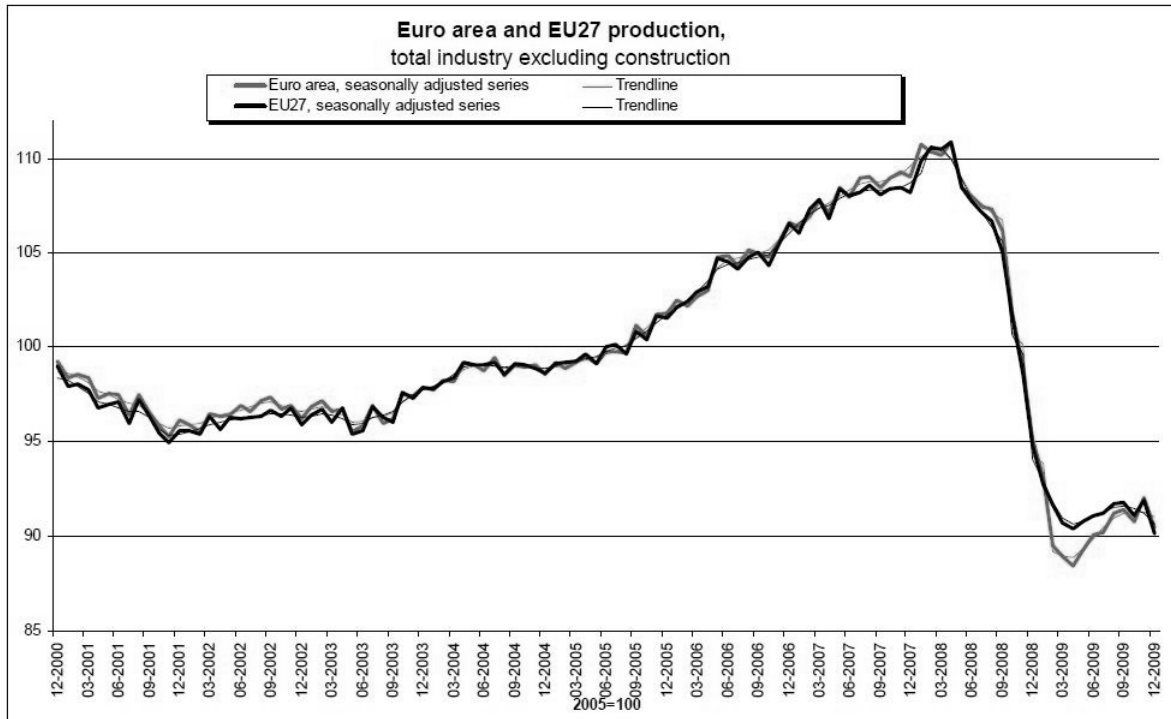
Indicator	Period	Unit	Convergence	Transition	RCE	Remarks
Tertiary education attainment	2007	% of population 25-64	17	25	26	
Tertiary education attainment trend *	2000 - 2007	% point change	4.0	4.9	5.2	
Participation of adults aged 25-64 in education and training	2007	% of population 25-64	5.1	8.1	11.5	<i>excl. FR9</i>
Human capital intensity	2007	index EU27=100	95	92	104	
Human capital intensity trend*	2000 - 2007	index point change	1	6	-1	
Population aged 15-64 born in a non-EU27 country	2007	% of population 15-64	1.9	7.0	8.8	
Population aged 15-64 born in another EU27 Member State	2007	% of population 15-64	0.8	3.3	3.7	<i>excl. FR9 and IE</i>
Population aged 15-64 born in another country	2007	% of population 15-64	2.8	10.3	12.5	
Unemployment rate	2007	% of active population	9.2	8.4	6.1	
Unemployment rate trend	2000 - 2007	% point change	-4.6	-3.0	-0.5	
Arrivals in hotels	2006-07	Arrivals per capita	0.7	1.4	1.4	<i>excl. FR9, IE and SK</i>
Arrivals in hotels trend	2000-01 - 2006-07	% point change	0.16	0.2	0.11	
Core creative class	2006-07	% of population 15-64	5.4	6.9	8.3	
Core creative class trend *	2000-01 - 2006-07	% point change	1.1	0.9	1.0	<i>excl. FR9</i>
Broadband Access**	2008	% of households	32	43	57	
Productivity in industry and services (PPS)	2006	index EU27=100	63	90	113	
Productivity trend in industry and services	2000-2006	Average annual real productivity growth	1.94	1.27	0.94	
Authors of EPO patent applications	2004-2005	Inventors per million inhabitants	30	78	397	
Employment rate	2007	% of population 15-64	59	64	69	
Employment rate trend *	2000 - 2007	% point change	2.9	6.0	3.1	
GDP/head (PPS)	2006	index EU27=100	59	95	122	
GDP/head (PPS) trend	2000 - 2006	index point change	5.4	5.9	-4.4	
New foreign firms per million inhabitants	2005-07	Total new foreign firms per million inhabitants	268	62	225	
Change in new foreign firms per million inhabitants	2001-03 - 2005-07	Total new foreign firms per million inhabitants	118	-34	-18	
R&D expenditure in the business enterprise sector	2006 *	% of GDP	0.36	0.42	1.36	
R&D expenditure in the business enterprise sector trend	2000-2006(est.)	% points of GDP	0.04	0.08	0.01	<i>estimate excl. Région Wallonne, FR9, major parts of UK</i>

* excl. UKM5 & LKM6

** excl. FR9, DE5, DEC, UKD1, UKE1, UKK3, UKM5

Source DG Regional Policy European Commission

Annex IV

Information provided by Eurostat

Annex V

Where EU money in 2010 could go

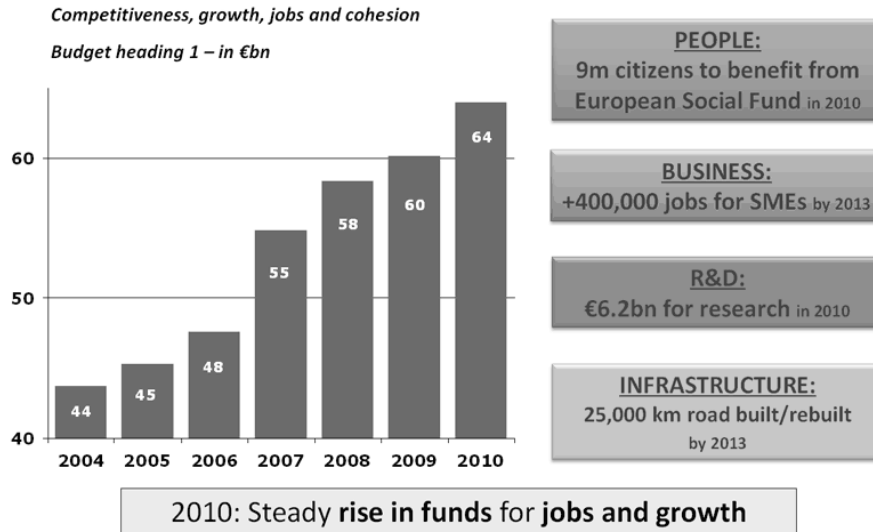
COMMITMENT APPROPRIATIONS BY HEADING	Billion €	% of total budget	% change from 2009*
1. Sustainable growth:	64.3	45.4	+3.3
<i>Competitiveness</i>	14.9	10.5	+7.9
<i>Cohesion</i>	49.4	34.9	+2.0
2. Preservation and management of natural resources:	59.5	42.0	+5.4
<i>Direct payments & market related expenditure</i>	43.8	31.0	+6.4
<i>Rural development, environment, fisheries</i>	15.7	11.0	+2.6
3. Citizenship, freedom, security and justice:	1.7	1.2	+10.5
<i>Freedom, Security and Justice</i>	1.0	0.7	+16.2
<i>Citizenship</i>	0.7	0.5	+2.8
4. The EU as a global player	8.1	5.7	+0.5
5. Administrative expenditure (for all EU institutions):	7.9	5.6	+3.8
<i>of which Commission</i>	3.6	2.5	+2.6
Total commitments	€ 141.5	100.0	+3.6
In % of EU-27 GNI	1.20		

* Excluding the EU Solidarity Fund

Source DG Budget European Commission`

Annex VI

Biggest investments to restore growth and jobs

Source DG Budget European Commission